

Program studiów
dla kierunku studiów pn. Filologia
STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA PROFIL PRAKTYCZNY
ROK AKADEMICKI 2022/2023

I. Charakterystyka studiów:

1. **Nazwa kierunku studiów:** *Filologia, specjalność: filologia angielska*
2. **Przyporządkowanie kierunku studiów do właściwego obszaru kształcenia, wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się, wraz z przypisaniem punktów ECTS:**

Filologia	studia pierwszego stopnia	dziedzina nauk humanistycznych	językoznawstwo	89%
			- literaturoznawstwo	6%
			nauki o kulturze i religii	5%

3. **Poziom kształcenia:** *studia pierwszego stopnia*
4. **Profil studiów:** *praktyczny*
5. **Forma studiów:** *stacjonarne, niestacjonarne (możliwa realizacja niektórych przedmiotów w trybie zdalnym)*
6. **Łączna liczba godzin:**
studia stacjonarne – 1950 bez praktyk i bhp, z praktykami i bhp 2914 h
studia niestacjonarne: 1122 bez praktyk i bhp, z praktykami i bhp 2086;
7. **Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** *licencjat*

8. Ogólne cele uczenia:

Kierunek *Filologia* (z modułem Business English) przygotowuje absolwenta do:

- płynnego komunikowania się w języku angielskim na poziomie C1 biegłości językowej według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) oraz w drugim języku obcym na poziomie B2;
- kompetentnego posługiwania się i tworzenia tekstów anglojęzycznych w środowisku biznesowym (prowadzenia korespondencji biznesowej, selekcjonowania, interpretacji, analizy, przetwarzania i krytycznej oceny informacji zawartych w tekstach fachowych) i znajomości funkcjonowania oraz zastosowania narzędzi wspomagających pracę filologa w przestrzeni biznesowej;
- sprawnej aplikacji zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w działalności zawodowej związanej z tłumaczeniami ustnymi i pisemnymi oraz z efektywnym funkcjonowaniem w międzynarodowym i wielokulturowym środowisku pracy.

9. Typowe miejsca pracy absolwentów:

- firmy i instytucje sektora małych i średnich przedsiębiorstw, np. w działach HR, działach marketingu i reklamy, PR, logistyki i spedycji;
- szkoły językowe, prowadzące szkolenia *in company*;
- biura tłumaczeń/agencje tłumaczeń;
- firmy szkoleniowe i konsultingowe;
- korporacje/firmy produkcyjne, handlowe, usługowe międzynarodowe lub współpracujące z partnerami zagranicznymi.

Katalog zawodów absolwenta *Filologii* (z modułem Business English):

- tłumacz pisemny/ustny w biznesie;
- pracownik działów HR, kadr odpowiedzialny za weryfikację poziomu językowego osób rekrutowanych;
- asystent spedytora międzynarodowego;
- konsultant językowy ds. projektów międzynarodowych;
- koordynator ds. szkoleń językowych;
- specjalista ds. social media (w języku angielskim);
- konsultant ds. obsługi klienta zagranicznego;
- lektor business English.

10. Możliwość kontynuacji kształcenia: *studia drugiego stopnia, studia podyplomowe, kursy doskonalące*

11. Ogólne wymagania wstępne: (dotyczy ewentualnych badań lekarskich, rozmowy kwalifikacyjnej, itp.): kompetencje językowe i komunikacyjne w zakresie sprawności językowych (rozumienia ze słuchu, mówienia, pisanie i czytania w języku specjalności), zaświadczenie lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na wybranym kierunku; zasady rekrutacji zawarte w corocznej Uchwale Senatu

12. Koncepcja kształcenia/uczenia i jej zgodność z misją, strategią uczelni, przy uwzględnieniu potrzeb lokalnego rynku pracy oraz wyników badań losów absolwentów (załączyć ankietę dla pracodawców):

Kierunek filologia z modułem Business English jest zorientowany na kształcenie nowoczesnego filologa, który może stanowić językowe wsparcie dla biznesu. Plan studiów zakłada wyposażenie studenta w niezbędną wiedzę i umiejętności praktyczne, które umożliwią mu odnalezienie się w różnorodnych środowiskach zawodowych, zarówno jako osoba samozatrudniona, jak i członek zespołu, w tym zespołu międzynarodowego.

Koncepcja kształcenia wraz z sylwetką absolwenta kierunku *filologia* (z modułem Business English) w pełni odzwierciedla cele strategiczne określone w Strategii rozwoju Uczelni na lata 2016-2025, wpisując się jednocześnie w najważniejsze zadanie, przed którym obecnie stoi szkolnictwo wyższe, tzn. kształcenie absolwentów (pracowników) na potrzeby rynku pracy, zdolnych sprostać wymaganiom teraźniejszości i przyszłości, otwartych na zmiany cywilizacyjne, przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w życiu społeczno-kulturowym. Potwierdzają to badania rynkowe polskich instytucji, działających w kooperacji środowisk akademickich i biznesowych (np. Polskie Forum Akademicko-Gospodarcze¹).

Wypracowana koncepcja jest spójna również z dokumentami o charakterze regionalnym tj. Dolnośląską Strategią Rozwoju Województwa 2020-2030, Strategią Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 oraz Strategią Rozwoju Powiatu Wałbrzyskiego na lata 2021-2030, w szczególności w kwestii dopasowania do potrzeb rynku oferty kształcenia specjalistycznego i zawodowego i poprawy efektywności kształcenia.

¹ Teza ta wybrzmiała m.in. podczas III Forum Akademicko-Gospodarczego w dniach 24-25.02.2021 r. – organizowanego przez Polskie Forum Akademicko-Gospodarcze (Warszawa - online).

Koncepcja kształcenia na kierunku *Filologia* (z modułem **Business English**) i wynikający z niej program studiów zmierzają z jednej strony do wzbogacenia i uelastycznienia oferty edukacyjnej Uczelni, zgodnie z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego regionu, z drugiej natomiast są wyrazem poszerzania tej współpracy, co jest zgodne z zakładanymi celami strategicznymi Uczelni (cel strategiczny 1 i 2).

Kierunek studiów został przypisany do nauk humanistycznych, dyscyplin naukowych: językoznawstwo (dyscyplina wiodąca - 89%), literaturoznawstwo (6%), nauki o kulturze i religii (5%). Kształcenie na kierunku *Filologia* (z modułem Business English) ma na celu przygotowanie studenta do swobodnego posługiwania się językiem angielskim w mowie i w piśmie na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Absolwent dysponuje również umiejętnościami językowymi i kompetencjami interkulturowymi, niezbędnymi do pracy w sektorze biznesowym. Ponadto, jest świadomy znaczenia rozwoju zawodowego i osobistego, a także jest gotów do podejmowania działań służących poszerzaniu wiedzy, nabywaniu nowych umiejętności i rozwijaniu własnych zainteresowań.

Według założeń koncepcji kształcenia, absolwent powinien być przygotowany do sprawnego i elastycznego działania we współczesnym środowisku pracy związanym z szeroko pojętym biznesem. Oznacza to, że ma on nie tylko efektywnie posługiwać się językiem obcym, ale także ma być człowiekiem przedsiębiorczym, gotowym do podejmowania współpracy z instytucjami, również o charakterze międzynarodowym. Powinien również być otwarty na inne kultury i tolerancyjny wobec wszystkich tych, którzy mogą być jego partnerami zawodowymi. Kształcenie wspiera rozwój postaw osobowych i społecznych, w rezultacie przygotowując absolwenta nie tylko do pełnienia aktywnej roli zawodowej w wybranej dziedzinie oraz podejmowania działań prospołecznych i aktywnego uczestnictwa w życiu gospodarczym, ale także do dalszego, ustawicznego kształcenia i podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych oraz rozwijania kompetencji językowych.

Najbardziej chłonnym środowiskiem działalności zawodowej dla absolwentów kierunku *Filologia* (z modułem Business English) jest Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna (WSSE), w ramach której działalność prowadzi ponad 200 przedsiębiorstw. Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna „INVEST-PARK” powstała w 1997 r., a jej utworzenie podyktowane było wysokim bezrobociem w regionie spowodowanym przede wszystkim zamknięciem kopalń oraz upadkiem przemysłu włókienniczego i porcelanowego. Początkowo WSSE obejmowała około 250 ha na terenach czterech miast: Wałbrzycha, Dzierżoniowa,

Kłodzka i Nowej Rudy. Przez ponad 20 lat funkcjonowania obszar WSSE zwiększył się ponad 15-krotnie, a na jej terenach zainwestowało ponad 200 przedsiębiorstw. W samym Wałbrzychu pracę w zakładach strefowych znalazło ponad 7 tysięcy mieszkańców regionu. Swoje zakłady w WSSE posiadają zarówno liczne koncerny międzynarodowe, jak i małe i mikro przedsiębiorstwa. W wałbrzyskiej podstrefie funkcjonują m.in.: Cersanit III SA, Faurecia Wałbrzych SA, Mando Corporation Sp. z o.o., NSK Steering Systems Europe Polska Sp. z o.o., Quin Polska Sp. z o.o., RONAL POLSKA Sp. z o.o., Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o., Tristone Flowtech Poland Sp. z o.o.

Potwierdzenie zasadności kształcenia filologów z ukierunkowaniem na język biznesu stanowią nie tylko opinie pracodawców (w tym pracodawców z WSSE) współpracujących z Uczelnią w ramach realizacji takich działań jak wizyty studyjne, programy unijne, „Dni Kariery” oraz targi pracy, praktyk i staży, ale także ankiety eksperckie oraz ankiety kierowane do interesariuszy zewnętrznych, tj. praktykodawców wspierających praktyki zawodowe studentów filologii. Działania PU AS koncentrują się na dalszym zacieśnianiu współpracy z podmiotami gospodarczymi, reprezentującymi lokalny i regionalny sektor biznesu (o czym świadczą np. umowy i porozumienia o współpracy). Wszystko to ma służyć modyfikowaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku *filologia*.

Sylwetka absolwenta

Kształcenie na kierunku filologia (z modułem Business English) wpisuje się w trend globalizacji, która jest obecnie nieodłącznym elementem kształcenia studentów szkół wyższych, szczególnie tych o profilu praktycznym. Absolwent filologii ma stanowić wsparcie językowe dla sektora biznesu, stając się jego nieodłączną częścią. Jest on kształcony dwukierunkowo - po pierwsze tak, aby bez trudności znajdować zatrudnienie na lokalnym i regionalnym rynku pracy, a po drugie – aby być przygotowanym do funkcjonowania w międzynarodowym i wielokulturowym środowisku pracy.

Absolwent kierunku jest wyposażony w wiedzę i umiejętności z zakresu różnic kulturowych, co ma za zadanie umożliwić mu efektywną adaptację do warunków pracy w środowisku zawodowym zróżnicowanym pod kątem kulturowym. Umiejętności językowe i kompetencje interkulturowe absolwentów mają nie tylko zwiększać ich realne szanse na zatrudnienie, ale także, w dalszej perspektywie, mają skutkować zwiększeniem konkurencyjności zatrudniających ich korporacji na arenie międzynarodowej. Absolwent zna narzędzia, dzięki

którym będzie mógł rozwijać się w wybranym przez siebie obszarze działalności zawodowej, a dysponując odpowiednią wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi znajdzie miejsce pracy oraz będzie przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.

Absolwent kierunku filologia jest wyposażony w odpowiednią wiedzę i umiejętności z zakresu biznesowych tłumaczeń ustnych i pisemnych. Odpowiednie przygotowanie merytoryczne do wykonywania zawodu tłumacza pozwala mu na podjęcie działalności w zakresie przekładu pisemnego i ustnego, w tym tłumaczeń konferencyjnych czy tłumaczenia korespondencji służbowej, umów, porozumień międzynarodowych oraz innych tekstów użytkowych.

Mając na uwadze dbałość przedsiębiorstw o ciągły rozwój swoich pracowników, szczególnie w zakresie ich umiejętności językowych, program studiów na kierunku filologia zakłada również wykształcenie absolwenta, gotowego do pracy m.in. w charakterze lektora języka biznesowego, który będzie w stanie efektywnie przeszkolić takie osoby, precyzyjnie ukierunkowując treści szkoleniowe na konkretny obszar języka angielskiego, zgodny z zakresem obowiązków służbowych słuchacza lub grupy słuchaczy, będącymi pracownikami danej firmy.

Zapotrzebowanie sektora biznesu na profesjonalistów świadczących usługi językowe, czyni z absolwenta filologii pożądanego pracownika na rynku pracy - szczególnie, gdy posiada on wymienione wyżej umiejętności i kompetencje, stanowiące klucz do płynnej komunikacji międzynarodowej i interkulturowej, bez której efektywne funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw byłyby dziś niemożliwe.

Absolwent po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku filologia (z modułem Business English) posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne określone dla 6 poziomu PRK: w zakresie wiedzy m.in.:

- zna w stopniu zaawansowanym terminologię z zakresu przekładoznawstwa, rozumie teorie oraz metody i strategie stosowane w praktyce zawodowej filologa specjalisty w przestrzeni biznesowej
- zna teorie dotyczące komunikacji międzykulturowej i rozumie konieczność ich stosowania w biznesowym środowisku pracy
- zna i rozumie zagadnienia z zakresu nowych technologii oraz narzędzia informatyczne wykorzystywane w celu samokształcenia oraz w przyszłej działalności zawodowej w sektorze biznesu

w zakresie umiejętności m.in.:

- potrafi posługiwać się językiem angielskim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
- potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy zawodowe dobierając odpowiednie metody i narzędzia z wykorzystaniem wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej, kulturoznawczej
- potrafi uczestniczyć w debacie w języku angielskim, formułować wnioski oraz dyskutować i argumentować z wykorzystaniem poznanych teorii i poglądów innych autorów
- potrafi pracować w zespole z poszanowaniem norm i obyczajów, w tym charakterystycznych dla przedstawicieli odmiennych kręgów kulturowych
- potrafi przygotowywać anglojęzyczne prace pisemne obejmujące teksty użytkowe oraz dłuższe teksty akademickie i dokonać ich edycji i korekty

w zakresie kompetencji społecznych m.in.:

- jest gotów do odpowiedzialnego przygotowywania się do swojej pracy, projektowania i realizacji działań zawodowych; rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz tego środowiska

Zakładane efekty uczenia się:

1. Opis i tabela odniesień efektów kierunkowych do charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu szóstego.
2. Tabela odniesienia kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty kształcenia (dotyczy wyłącznie studiów inżynierskich).
3. Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do form realizacji przedmiotów/modułów kształcenia.
4. Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji.
5. „Skrócona matryca pokrycia” efektów uczenia dla kierunku Filologia (filologia angielska), poziom szósty.
6. Zasady dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się – teczki przedmiotowe
7. Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych w trakcie całego cyklu kształcenia/uczenia się: prowadzący zajęcia określają szczegółowe, tzw. przedmiotowe

efekty uczenia się i formę/formy ich weryfikacji, które są opisane w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych. Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się m. in. poprzez:

- prace etapowe - realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies, projekty, itd., które są opisane w kartach przedmiotu, a ich przypisanie do danego przedmiotu odzwierciedla Tabela efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji (zał. 3).
- egzaminy z przedmiotu - pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.

Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.

- zaliczenie i zaliczenie z oceną. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe. Zaliczenie przedmiotu bez oceny dotyczy wyłącznie zajęć z Wychowania fizycznego, wszystkie pozostałe są zaliczeniami na ocenę.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu. Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta. Szczegółowe informacje zawarte są w „teczkach przedmiotowych”.

- proces dyplomowania - przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy weryfikują zakładane kierunkowe efekty uczenia się. Opiekun pracy dyplomowej na każdym etapie jej przygotowania weryfikuje zarówno merytorycznie, jak i językowo (stylistycznie) poszczególne części; ponadto sprawdza wykorzystywane źródła, metody i techniki badawcze. Ostateczny efekt oceniany jest nie tylko przez opiekuna pracy, ale również i recenzenta. Ponadto egzamin dyplomowy, podczas którego weryfikowana jest wiedza, umiejętności, jak i kompetencje społeczne, pozwala na ocenę poziomu osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się;
- praktyki studenckie - efekty uczenia się uzyskiwane podczas realizacji praktyki studenckiej są integralną częścią program studiów. Podczas realizacji praktyk zawodowych w wymiarze 960 godzin, zgodnie z regulaminem kierunkowym, student osiąga przypisane efekty uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji

społecznych. Praktyki zawodowe są często “natarualnym weryfikatorem” nabytych podczas zajęć w uczelni: wiedzy, umiejętności, a przede wszystkim kompetencji społecznych.

- badanie opinii pracodawców - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

- badanie losów absolwentów - poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;

III. Program studiów:

1. Liczba semestrów i liczba pkt. ECTS niezbędna do uzyskania kwalifikacji:
sześć semestrów, 180 pkt. ECTS.
2. Wymiar i zasady odbywania praktyk zawodowych: ogółem ogółem 24 tygodnie (960 godz.), 32pkt. ECTS. Kierunkowy regulamin praktyk zawodowych (**zał. 6**).
3. Plan studiów z zaznaczeniem modułów/przedmiotów obowiązkowych i podlegających wyborowi studenta, minimum 30% ogólnej liczby pkt. ECTS (**zał. 7**).
4. Struktura studiów (nazwy specjalności i specjalizacji): Filologia, specjalność: filologia angielska;
5. Zasady zaliczania lektoratu:
dla studiów pierwszego stopnia: język obcy do wyboru (12 pkt. ECTS),
w wymiarze 120 godz. – studia stacjonarne, zaliczany semestralnie (od semestru 1 do 4);
6. Obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego prowadzone są na studiach pierwszego stopnia: stacjonarnych w wymiarze 60 godzin. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.
7. Wskaźniki dotyczące programu studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596):

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/udział procentowy
-----------------	---------------------------------------

Liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	180 ECTS (100%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	147 ECTS (81,66%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służącym zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych	91 ECTS (50,55%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych i społecznych	5 ECTS (2,78%) – nauki społeczne
Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru	55 ECTS (30,56%)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym/wymiar praktyk zawodowych	32 ECTS (17,78%)

8. Sylabusy poszczególnych modułów/przedmiotów (zał. 8).

IV. Warunki realizacji programu studiów

1. Wykaz nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za jakość realizowanego programu studiów dla kierunku, profilu i stopnia studiów (zał. 9).
2. W przypadku studiów II stopnia – opis działalności naukowo-badawczej, w co najmniej jednym obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, właściwemu dla danego kierunku studiów.
3. Informacja o infrastrukturze zapewniającej realizację celów kształcenia (sale dydaktyczne, laboratoria, pracownie, wyposażenie biblioteki wyposażoną w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na kierunku).

Opis infrastruktury uczelni

Baza dydaktyczna, z której korzystają studenci kierunku filologia – studiów pierwszego stopnia, składa się z dwóch, przystosowanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych budynków, zlokalizowanych przy ul. Zamkowej 4 (bud. A - Fot. 1 i Fot. 2) oraz Piotra Skargi 14a (bud. B – Fot.

3). Budynki w bezpośrednim sąsiedztwie to: gmach główny (dawny Pałac Czetttritzów), o powierzchni użytkowej 3.316 m² oraz nowoczesny budynek dydaktyczny, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (posiadający windę, szerokie korytarze) przy ul. Piotra Skargi 14a, o powierzchni użytkowej 4 660 m².

Wszystkie sale wykładowe w bud. A i B wyposażone są w sprzęt nagłośnieniowy, komputery, projektory, część również w tablice multimedialne. Przykładowo, sale nr 104 i nr 201 (bud. A) wyposażone są w komputer, projektor multimedialny, ekran projekcyjny oraz nagłośnienie. Każda z tych sal może pomieścić 88 studentów. Sale wykładowe w budynku B – nr 121 oraz nr 222 mogą pomieścić po 120 studentów.

We wszystkich salach ćwiczeniowych znajduje się sprzęt audiowizualny, komputery, ekrany projekcyjne i rzutniki. Cztery pracownie komputerowe – dwie w budynku A i dwie w budynku B (łącznie 98 stanowisk z dostępem do szerokopasmowego Internetu) - wyposażone są w nowy sprzęt komputerowy, wraz z oprogramowaniem - zapewniającym pełną realizację treści kształcenia na kierunku filologia. Zarówno na terenie budynku A jak i budynku B, studenci i wykładowcy mogą korzystać z darmowego Internetu - dzięki punktom bezprzewodowej sieci Wi-Fi.

W głównym budynku Uczelni do dyspozycji studentów i pracowników oddano **kompleks sportowy o powierzchni 205 m²**, na który składa się: siłownia, sala do ćwiczeń sprawności i kondycji typu fitness oraz sauna. Kompleks jest bogato wyposażony w profesjonalny sprzęt tj. (ergometr, trener eliptyczny, wioślarz, bieżnie, atlas do ćwiczeń siłowych, rowery stacjonarne) i stanowi doskonałe zaplecze dydaktyczne (wykorzystywane m.in. podczas zajęć WF).

W czerwcu 2011 r. do użytkowania została oddana nowo wybudowana, nowoczesna sala audiowizualna *Auditorium Novum im. prof. Elżbiety Łonc* (499 m²) – aula na 350 miejsc siedzących, wyposażona w nowoczesny sprzęt multimedialny, m.in.: ekran wielkoformatowy, tablicę interaktywną, system nagłośnieniowy, elektroniczny system sterowania zintegrowanego umożliwiający sterowanie rzutnikiem wielkoformatowym, nagłośnieniem, roletami zaciemniającymi. W *Auditorium Novum* odbywa się wiele zajęć dydaktycznych, wykładów otwartych, uroczystości, a także konferencji. Wyposażenie Auli stanowi: komputer, profesjonalny projektor multimedialny z ekranem projekcyjnym o wymiarach 10:6 metrów, system nagłośnieniowy.

W 2019 r. na potrzeby studentów kierunku filologia w bud. A utworzona została interaktywna pracownia językowa, wyposażona w 24 stanowiska dla studentów, składające się z biurka, pulpitu, słuchawek, mikrofonu oraz pulpitu (tabletu) dla osoby prowadzącej zajęcia. Centralny system sterowania pracownią stanowi komputerowa jednostka centralna, która posiada wbudowaną

nagrywarke DVD oraz wejścia USB. Integralną część pracowni stanowi moduł do sterowania 24-ścieżkowym rejestratorem dźwięku. Stwarza to możliwość jednoczesnego zapisu i odtwarzania 24 ścieżek dźwiękowych, dla każdego pulpitu studenta niezależnie. Ta praktyczna funkcja wykorzystywana jest przez nauczycieli do rejestracji głosu studenta i jego późniejszego odtworzenia. Ma to głównie zastosowanie przy treningach wymowy, które mogą być prowadzone z jednym studentem lub grupą (2,3 lub więcej osób) jednocześnie. Studenci mogą również prowadzić konwersacje między sobą. Nowoczesne oprogramowanie w pracowni językowej daje swobodę sterowania funkcjami pracowni w technologii bezprzewodowej. Wszystkie aplikacje obsługiwane są na monitorze dotykowym, a sam program pozwala dostosować funkcje do potrzeb całej grupy. W pracowni znajduje się tablica interaktywna, która pozwala na użytkowanie zaraz po podłączeniu do komputera oraz projektora. Tablica może być również użytkowana jako tradycyjna tablica suchościeralna

Zasoby biblioteczne oraz informacyjne

Biblioteka PWSZ AS jest placówką gromadzącą zbiory naukowe oraz prowadzącą działalność na rzecz pracowników i studentów własnej uczelni. Pełni rolę biblioteki naukowej, której zbiory są udostępniane w wypożyczalni oraz czytelní.

Biblioteka gromadzi wszystkie rodzaje zbiorów niezbędne do prowadzenia badań naukowych i realizowania procesu dydaktycznego w uczelni; dysponuje bogatym księgozbiorem o charakterze ogólnym, obejmującym literaturę z nauk podstawowych oraz dyscyplin uprawianych na uczelni:

- książki – 50 582 szt.
- czasopisma naukowe – 37 352 szt.
- zbiory specjalne (m.in. normy, katalogi, mapy itp.) – 156 szt.
- filmy instruktażowe, materiały multimedialne do nauki języków obcych – 1237 szt.

Licencjonowane zasoby elektroniczne (**98 323 czasopism, 134 293 książek**) stanowią cenne uzupełnienie zbiorów drukowanych i są dostępne w sieci komputerowej uczelni. W ramach **Wirtualnej Biblioteki Nauki** oraz innych platform dostępowych (np. **Academica**) gwarantujemy powszechny i bezpłatny dostęp do najważniejszych publikacji naukowych, we wszystkich dziedzinach wiedzy i specjalnościach naukowych (EBSCO, Elsevier, Nature, Science, SCOPUS, Springer, Web of Knowledge, Wiley-Blackwell). **Licencjonowane bazy danych (62)** są ważną pomocą dla pracowników i studentów; większość baz posiada zbiory dynamiczne, tj. wymienialne bądź uzupełniane w trakcie trwania umowy licencyjnej. Przystąpienie w 2008 r. do **Konsorcjum**

Dolnośląskich Bibliotek Cyfrowych zapewnia możliwość korzystania ze zbiorów dolnośląskich bibliotek akademickich.

Biblioteka obsługuje rocznie 1 637 czytelników, udostępniając im **18 410 książek** w formie tradycyjnej. Dostęp do katalogów bibliotecznych i zamawianie książek jest możliwe na miejscu w bibliotece oraz poprzez Internet w ramach systemu **LIBRA2000**. Studenci kierunku filologia oraz pracownicy mają możliwość korzystania z dodatkowych aplikacji i sprzętu:

- stanowiska komputerowe (21 szt.) z dostępem do Internetu,
- skanery z oprogramowaniem OCR (2 szt.),
- drukarka, urządzenie kserograficzne, ploter
- program SIMIO – oprogramowanie symulacyjne,
- program ADONIS – oprogramowanie symulacyjne,
- program AnyLogic – oprogramowanie symulacyjne,
- SAP Crystal Presentation Design – oprogramowanie do wizualizacji danych.

SAP Crystal Presentation Design - to oprogramowanie do wizualizacji danych, zaprojektowane z myślą o tworzeniu opartych na technologii Flash, interaktywnych prezentacji danych z arkuszy kalkulacyjnych oraz udostępnianiu ich w formatach Microsoft Office i Adobe PDF. Umożliwia ono studentom tworzenie profesjonalnie wyglądających prezentacji. Narzędzie to jest szczególnie pomocne w trakcie opracowywania wyników badań własnych, dotyczących prac dyplomowych i różnego rodzaju projektów.

Dostęp do poszczególnych publikacji (książek, czasopism branżowych) jest na bieżąco aktualizowany zgodnie z potrzebami studentów i wykładowców (wskazanych m.in. w katalogach poszczególnych przedmiotów, zamówieniach zbiorowych i indywidualnych). Niezwykle istotny z punktu widzenia realizacji zakładanych efektów kształcenia, w tym dostępu studentów do aktualnej wiedzy (współczesnych badań) są **bazy danych** – dostępne w Bibliotece oraz na terenie uczelni przedstawiono poniżej, w Tab. 1.

Tab. 1 Bazy danych dostępne w Bibliotece Uczelnianej oraz na terenie PWSZ (przez sieć IP)

Nazwa bazy	Krótką charakterystyka
ACADEMICA	Academica pozwala na dostęp do ponad pół miliona pełnotekstowych publikacji – monografii, podręczników, skryptów, artykułów oraz całych numerów czasopism. Stale rozbudowywane zasoby Akademiki obejmują współczesne piśmiennictwo naukowe ze wszystkich dziedzin, w tym także najnowsze wydania podręczników akademickich oraz aktualne numery fachowych czasopism specjalistycznych, jak również teksty źródłowe, literaturę piękną oraz zbiory specjalne, które są przedmiotem badań naukowców. Tak ogromna baza wiedzy

	<p>stanie się z pewnością ważnym narzędziem w nauce, pracy badawczej oraz dydaktycznej.</p>
<p>Academic Search Complete</p>	<p>Wielod dziedzinowa baza pełnotekstowa, obejmuje ponad 7.100 czasopism pełnotekstowych, w tym ponad 6.100 czasopism recenzowanych naukowo. Baza zawiera ponadto opisy i abstrakty artykułów z ponad 11.200 czasopism. Tematyka bazy obejmuje nauki społeczne, humanistyczne, medyczne, biomedyczne, psychologię, rolnictwo, nauki ścisłe, techniczne i wiele innych dziedzin. Academic Search Complete oferuje kluczowe informacje z wielu unikalnych źródeł, dostępnych wyłącznie w tej kolekcji. Archiwa w formacie PDF sięgają 1887 roku. Baza obejmuje m.in. ok. 3.000 czasopism w pełnym tekście indeksowanych w bazie SCOPUS, ponad 800 czasopism pełnotekstowych z nauk ścisłych indeksowanych w bazie ISI Science Citation Index (biologia, chemia, fizyka, matematyka, nauki techniczne i biomedyczne), ponad 700 czasopism pełnotekstowych z zakresu nauk społecznych indeksowanych w ISI Social Sciences Citation Index, ok. 900 czasopism pełnotekstowych z zakresu nauk medycznych i biomedycznych indeksowanych w bazie MEDLINE, ponad 700 czasopism z zakresu psychologii indeksowanych w specjalistycznej bazie PsycINFO, ponad 440 czasopism z zakresu pedagogiki i edukacji indeksowanych w specjalistycznej bazie ERIC i wiele innych.</p>
<p>Agricola</p>	<p>Zawiera dane bibliograficzne z Narodowej Biblioteki Rolniczej przy dane bibliograficzne z Narodowej Biblioteki Departamentu Rolnictwa USA. Obejmuje ponad 4,6 miliona opisów bibliograficznych odnośnie artykułów z czasopism, monografii, prac naukowych, patentów, oprogramowania, materiałów audiowizualnych, raportów, rozdziałów książek i różnego rodzaju dokumentów źródłowych dotyczących wszystkich aspektów tematyki rolniczej i nauk pokrewnych jak: biotechnologia rolnicza, entomologia, uprawa roślin, hodowla zwierząt i weterynaria, kultura wodna i rybołówstwo, leśnictwo, ekologia, żywność i żywienie, ekonomika rolnictwa, inżynieria rolnicza i technologia, ochrona środowiska i inne.</p>
<p>Agroturystyka.edu.pl</p>	<p>Portal edukacyjny Centrum Doradztwa Rolniczego O/Kraków. Zawiera definicje, przepisy prawne, bazę adresową instytucji wspierających działalność turystyczną na wsi.</p>
<p>AGRO</p>	<p>Bibliograficzna baza danych AGRO tworzona jest przez zespół autorski pracowników Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Baza obejmuje opisy bibliograficzne artykułów z 899 tytułów czasopism polskich, wydawanych w języku polskim i angielskim. Zakres tematyczny bazy to nauki przyrodnicze i rolnicze. Zasięg chronologiczny bazy od 1992 roku. Słowa kluczowe tworzone są w języku polskim i angielskim. W chwili obecnej baza zawiera ponad 300 000 opisów bibliograficznych. Baza AGRO aktualizowana jest cztery razy w roku.</p>

<p>Bankowość-Finanse-Samorząd – Wiedza on-line</p>	<p>Dostęp do elektronicznych wersji czasopism o tematyce: bankowość, finanse, administracja samorządowa (wydania bieżące oraz wieloletnie archiwum):</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Miesięcznik Finansowy BANK”, • „Nowoczesny Bank Spółdzielczy”, • „Europejski Doradca Samorządowy”, • „Finansowanie Nieruchomości”, • „Kurier Finansowy”.
<p>BazEKON</p>	<p>Adnotowana bibliografia zagadnień ekonomicznych i pokrewnych oparta na zawartości wiodących polskich periodyków naukowych, gospodarczych oraz naukowych serii wydawniczych uczelni ekonomicznych, wydziałów ekonomicznych i zarządzania uniwersytetów, a także instytucji naukowych, również pozarządowych. W bazie znajdują się opisy bibliograficzne artykułów z 400 tytułów polskich periodyków naukowych, gospodarczych oraz naukowych serii wydawniczych uczelni ekonomicznych, wydziałów ekonomicznych i zarządzania uniwersytetów, a także instytucji naukowych, również pozarządowych, wydawanych w języku polskim i angielskim.</p>
<p>BazHUM</p>	<p>Kolekcja BazHum jest bibliograficzną bazą zawartości polskich czasopism naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Zawartość periodyków jest opracowywana w ujęciu retrospektywnym, poczynając od pierwszych numerów aż po zeszyty najnowsze i bieżące (od ok. 1850 do 2009 nn.). Rejestrowane są tytuły ukazujące się na ziemiach polskich, w obecnych lub dawnych granicach państwa polskiego bądź wytworzone przez polskie instytucje zagranicą.</p>
<p>BazTECH</p>	<p>Baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych. BazTech jest bibliograficzno-abstraktową bazą danych rejestrującą artykuły z polskich czasopism z zakresu nauk technicznych oraz z wybranych czasopism z zakresu nauk ścisłych i ochrony środowiska. BazTech rozwija się w kierunku bazy cytowań i bazy pełnotekstowej. Do opisów artykułów od 2006 r. dodawane są bibliografie załącznikowe. Na podstawie odrębnych umów z wydawcami czasopism rekordy uzupełniane są o pełne teksty artykułów. Baza rejestruje artykuły z ponad 550 polskich czasopism, od 1998r.</p>
<p>Bazy danych Biblioteki Narodowej</p>	<p>Ponad dwadzieścia baz danych prowadzonych w systemie MAK, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewodnik Bibliograficzny – bieżąca polska bibliografia narodowa zawierająca opisy bibliograficzne książek opublikowanych w Polsce od roku 1976. • Bibliografia artykułów z czasopism polskich – składa się z trzech baz rejestrujących zawartość ważniejszych polskich czasopism. Obejmuje materiał od 1985 r. i jest aktualizowana. • Polonica Zagraniczne od roku 1993 – zawiera: opisy bibliograficzne książek uznanych za polonica i wydanych poza granicami Polski (od 1993 r.). • Centralny Katalog Czasopism Polskich – baza zawiera 32.000 rekordów polskich wydawnictw ciągłych

	<p>opublikowanych w kraju i za granicą w latach 1661 – 1950, przechowywanych w bibliotekach polskich i zagranicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych – największy w Polsce zbiór informacji o zagranicznych wydawnictwach ciągłych znajdujących się w bibliotekach polskich współpracujących z Centralnym Katalogiem Czasopism Zagranicznych Biblioteki Narodowej – obejmujący lata 1986–1998, utworzony w formacie ARKA, a liczący ponad 42.000 rekordów, aktualizowany
BHP GOLD	<p>Serwis zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizy konkretnych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w postaci zebranych dokumentów. Odpowiedzi na pytania • Wzory dokumentów – gotowe wzorów wniosków, umów, pism, protokołów i formularzy w wersji pdf., doc. • Pełne polskie prawodawstwo – przepisy wydane i obowiązujące w okresie ostatnich 5 lat. Wszystkie akty prawne wraz z wersjami czasowymi opublikowane w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim na przestrzeni ostatnich 5 lat oraz wydane wcześniej, które przestały obowiązywać w ciągu ostatnich 5 lat. • Ujednolicone teksty aktów prawnych. Komentarze specjalistów. Baza ponad 1200 orzeczeń sądowych w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa pracy, wydanych przez TK, SN, NSA i WSA. Pełne teksty orzeczeń wraz z uzasadnieniami. • Słownik pojęć • Dane teleadresowe powiatowych zespołów do spraw orzekania o stanie niepełnosprawności, stacji sanitarno-epidemiologicznych oraz okręgowych inspektoratów pracy, ZUS. • Klasyfikacje – opracowywane przez Główny Urząd Statystyczny w porozumieniu z określonymi organami administracji państwowej, dokumenty zawierające m.in. dane liczbowe i statystyczne, zbiory i kategoryzacje rodzajów działalności, produktów, usług, itp. – klasyfikacja zawodów i specjalności. • Normy – informator o normach, aktualizowany na bieżąco w zależności od ich ukazywania się. Użytkownik otrzymuje na bieżąco informację o pojawiających się nowych normach.
Biblioteka Wirtualna Matematyki	<p>Pełnotekstowa baza danych, przechowująca bieżące i archiwalne artykuły z polskich czasopism matematycznych.</p>
Bibliografia Historii Polskiej	<p>Wersja elektroniczna Bibliografii Historii Polskiej, opracowana we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, zawiera te same dane, co kolejne roczniki wydawane w formie książkowej przez Instytut Historii PAN. Aktualnie wersja elektroniczna pozwala na wyszukiwanie danych w rocznikach 1990–2005. W najbliższym czasie zostanie uzupełniona o rocznik 2006 i roczniki 1988–1989. W roku 2010 planowane jest stopniowe</p>

	zdigitalizowanie roczników 1980–1987 oraz uzupełnienie bazy o rocznik 2007
Bibliografia Geografii Polskiej	Bibliografia opracowywana przez Centralną Bibliotekę Geografii i Ochrony Środowiska w Warszawie obejmująca w swym założeniu cały dorobek naukowy i popularnonaukowy geografów polskich z lat 1985- 1996, aktualizowana
Bibliografia Geologiczna Polski	Bibliografia opracowywana przez Bibliotekę Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie
Bibliograficzna Baza Komputerowa SPORT	Baza opracowywana na podstawie zawartości polskich czasopism z zakresu sportu, kultury fizycznej i nauk pokrewnych gromadzonych w Bibliotece Głównej AWF w Poznaniu od 1994r.
Busines Source Complete	Najobszerniejsza pełnotekstowa z zakresu nauk ekonomicznych i biznesu dostępna baza zawierająca ponad 29.000 publikacji pełnotekstowych, w tym ponad 3.300 czasopism pełnotekstowych i ponad 900 monografii z zakresu marketingu, zarządzania, ekonomii, finansów, księgowości, biznesu, handlu i wielu innych dziedzin, ponad 21.400 raportów pełnotekstowych z zakresu gospodarek poszczególnych krajów, inwestycji, gałęzi przemysłu, badań rynku, handlu międzynarodowego, finansów, materiały konferencyjne, studia przypadków. Kilkaset najbardziej prestiżowych czasopism w bazie posiada archiwa w pełnym tekście w formacie PDF od 1965 r. lub od pierwszego wydanego zeszytu. Oprócz w/w publikacji baza zawiera ponad 17.600 profili przedsiębiorstw, ponad 40.000 profili autorów najczęściej cytowanych w bazie, ok.18.000 wywiadów z analitykami ekonomicznymi i osobami z kierownictwa największych firm na świecie oraz ok. 3.000 analiz ekonomicznych typu SWOT.
BWN Kolekcja nauk przyrodniczych	Pełnotekstowa baza danych, przechowująca artykuły z polskich czasopism naukowych z zakresu nauk przyrodniczych.
CEJSH	Elektroniczne czasopismo publikujące angielskie streszczenia artykułów i rozpraw z czasopism z zakresu nauk społecznych i humanistycznych, wydawanych w Europie Środkowej.
DOAJ – Directory of Open Access Journals	Baza naukowych czasopism elektronicznych w wolnym dostępie, zawierająca ponad 350 tytułów z zakresu dyscyplin akademickich – biologii, chemii, fizyki, matematyki, techniki, nauki o ziemi, językoznawstwa, literaturoznawstwa, sztuki, historii, socjologii, nauk politycznych, psychologii, filozofii, religii, edukacji, zarządzania i in.
EBSCO	Bazy danych wydawnictwa EBSCO Publishing są udostępniane w ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej. Licencja obejmuje pakiet podstawowy 12 baz, w tym 7 baz pełnotekstowych zawierających czasopisma naukowe różnych wydawców, książki, gazety i inne publikacje, oraz 5 baz bibliograficznych. Bazy te są dostępne na platformie EBSCOhost i obejmują szeroki zakres dziedzinowy: nauki ścisłe, humanistyczne, społeczne, psychologię, edukację, nauki ekonomiczne, biznes, informatykę, technikę, biologię, chemię, fizykę, nauki medyczne, biomedyczne i wiele innych.

Elsevier	Czasopisma elektroniczne Elsevier są udostępniane na zasadach ogólnokrajowej licencji akademickiej. Obejmuje wszystkie czasopisma z listy Freedom Collection, w tym około 1700 tytułów z rocznikami od 1995 do bieżącego oraz archiwa ponad 200 tytułów niekontynuowanych.
ERIC	Baza finansowana wydawana przez Edukacyjne Centrum Informacji przez Departament Edukacji USA, zawiera ponad 1,3 miliona opisów bibliograficznych oraz linki do ponad 317 000 pełnotekstowych dokumentów z dziedziny szkolnictwa, edukacji i nauk społecznych z archiwami od 1966r.
Europejski Matematyczny Serwis Informacyjny	Europejski Matematyczny Serwis Informacyjny rozwijany przez Europejskie Towarzystwo Matematyczne zawiera pełne teksty pism matematycznych R. Hamiltona oraz G. Riemanna oraz około 50 czasopism matematycznych wydawanych od roku 1997 do chwili obecnej. Ponadto oferuje materiały konferencyjne oraz wybrane monografie i konspekty wykładów, a także informacje o aktualnych wydarzeniach w europejskim środowisku matematycznym.
Demografia	Baza została utworzona w celu zapewnienia użytkownikowi stałego dostępu do informacji statystycznych charakteryzujących sytuację demograficzną w Polsce. Baza stanowi zintegrowane źródło danych statystycznych w zakresie stanu i struktury ludności, ruchu naturalnego oraz migracji. Baza umożliwia zestawienie danych obrazujących dynamikę zachodzących zmian w populacji ludności oraz prowadzenie wielowymiarowych analiz statystycznych. Informacje zgromadzone w bazie są systematycznie uzupełniane oraz aktualizowane.
ekoinfo.pl	Serwis informacyjny ochrony środowiska.
Ekonomia on-line	Największa polska baza naukowych zasobów internetowych dotyczących ekonomii. Kwartalnik wydawany od 2000 roku przez Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej w Krakowie.
Elektronische Zeitschriftenbibliothek	Baza do efektywnego przeszukiwania zawartości czasopism naukowych udostępnianych przez wydawców. Obejmuje 10409 tytułów, z czego 1066 stanowią czasopisma występujące wyłącznie w wersji on-line. Przy poszczególnych tytułach zamieszczono informację o ich dostępności. Wolny dostęp do wersji pełnotekstowej jest możliwy jedynie w przypadku tytułów oznaczonych zieloną kropką.
EURIDICE	Europejska Sieć Informacji o Edukacji EURIDICE zawiera m.in. bazę informacji o systemach edukacji Europy.
Find Articles	Dostęp do abstraktów lub pełnych tekstów magazynów światowych według dziedzin, alfabetycznie lub tematycznie.
GreenFILE	Zawiera różnych aspektów wpływu informacje bibliograficzne z badań dotyczących człowieka na środowisko naturalne. Zawarta w bazie kolekcja publikacji naukowych, popularno-naukowych i dokumentów rządowych obejmuje problematykę globalnego ocieplenia, ekologicznych sposobów budowania, zanieczyszczenia środowiska, zrównoważonego rolnictwa,

	odnawialnych źródeł energii, wtórnego wykorzystania odpadów (recycling) i wiele innych tematów. Baza zawiera ok. 470.000 opisów bibliograficznych oraz pełny tekst 5.500 artykułów pochodzących ze źródeł w wolnym dostępie.
Health Source-Nursing/Academic Edition	Zawiera ok. 550 czasopism pełnotekstowych oraz abstrakty i cytowania z ponad 800 czasopism z nauk medycznych, a w szczególności z zakresu pielęgniarstwa i ochrony zdrowia.
Health Source-Consumer Edition	Zawiera pełne teksty ponad 460 publikacji, w tym ok. 80 czasopism, ponad 130 monografii, ponad 80 informatorów i broszur oraz ok. 160 raportów z zakresu ochrony zdrowia, medycyny ogólnej, medycyny sportowej, żywienia, zdrowia rodzinnego, zdrowia dziecka, problemów zdrowotnych jak rak, cukrzyca, uzależnienia od alkoholu, narkotyków, problemy okresu starzenia i wiele in.
Humbul Humanities Hub	Anglojęzyczna baza kataloguje źródła internetowe z humanistyki (filozofia, historia, lingwistyka, literatura porównawcza, religia i in.)
ibuk.pl	Pierwsza i największa w Polsce internetowa biblioteka-czytelnia online, w której znajdują się książki elektroniczne: podręczniki akademickie i inne. Można w niej korzystać z pozycji z zakresu nauk ekonomicznych, nauk humanistycznych, nauk matematyczno-przyrodniczych, nauk społecznych, informatyki, medycyny, prawa. Można także korzystać ze słowników, leksykonów czy kompendiów, a także publikacji w języku angielskim i niemieckim.
Ingenta	Wielodziejzinowa baza bibliograficzna; oferuje dostęp do spisów treści ponad 28 tys. czasopism naukowych; możliwość wyszukiwania wg słów kluczowych, autora, roku wydania, tytułu czasopisma.
Internetowy Atlas Polski	Atlas przygotowany przez Pracownię Kartografii i Systemów Informacji Geograficznej PAN zawiera informacje na temat budowy geologicznej, rzeźby terenu, roślinności i klimatu Polski.
Instytut Logistyki i Magazynowania	Portal instytutu badawczego realizującego funkcję polskiego centrum kompetencji w logistyce i e-gospodarce. Najważniejsze informacje w zakresie promowania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań w kluczowych procesach gospodarczych, podnoszących efektywność funkcjonowania przedsiębiorstw i całych łańcuchów dostaw.
Instytut Turystyki	Serwis zawiera definicje, analizy, dane statystyczne, prognozy dotyczące turystyki.
IPL – Internet Public Library Online Serials	Dostęp do ok. 3000 tytułów czasopism elektronicznych z wielu dziedzin; wyszukiwanie wg słów kluczowych, dziedziny, typu publikacji; serwis prowadzony przez University of Michigan School of Information.
Katalog roślin online HORTULUS	Niezbędne źródło wiedzy o roślinach ozdobnych, wygodne i skuteczne narzędzie dla profesjonalnych ogrodników, architektów krajobrazu. Interaktywny katalog, dzięki któremu łatwo odnaleźć pożądane gatunki i odmiany roślin,

	<p>a także szczegółowe informacje o każdej roślinie: stanowisko, siedlisko, rodzaj gleby, okres kwitnienia, kolor kwiatów, walory dekoracyjne rośliny, cechy szczególne rośliny, a także pełny opis rośliny wraz ze zdjęciami.</p>
<p>LEXSIGMA System Informacji Prawnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tezy z piśmiennictwa, czyli zbiór cytatów z polskich i zagranicznych publikacji prawniczych, pochodzących z czasopism takich jak: Europejski przegląd sądowy, Finanse Komunalne, Glosa, Krajowa Rada Sądownictwa, Państwo i Prawo, Przegląd podatkowy, Przegląd Prawa Handlowego, Samorząd Terytorialny, Przegląd Prawa Europejskiego, Common Market Law Review. • Autorskie wzory pism i umów przygotowane przez prawników specjalistów na zamówienie Redakcji Systemu Informacji Prawnej LEX. • Komplet metryk i skanów aktów prawnych opublikowanych w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim od 1918 r. • Ujednolicone teksty aktów prawnych z Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego. • Metryki i ujednolicone teksty aktów prawnych opublikowanych w Dziennikach Urzędowych • Komplet metryk aktów prawnych opublikowanych w 16 Wojewódzkich Dziennikach Urzędowych od 1999 r. • Wybór tekstów aktów korporacyjnych i pomników prawa polskiego. • Projekty ustaw wraz z uzasadnieniami (komplet projektów stanowiących przedmiot prac Sejmu od III kadencji). • Urzędowe wzory pism pochodzące z dzienników urzędowych. • Zestawienia, czyli dokumenty zawierające zestawienia danych z aktów prawnych. • Dane teleadresowe sądów, urzędów i innych instytucji działających na terenie RP. <p>Kalkulatory.</p>
<p>Library, Information Science& Technology Abstracts (LISTA)</p>	<p>Zawiera pełne indeksy i abstrakty ponad 550 kluczowych czasopism oraz wyselekcjonowaną zawartość z ponad 175 czasopism. Ponadto w bazie znajdują się dane bibliograficzne odnośnie książek, raportów i materiałów konferencyjnych. Tematyka bazy obejmuje bibliotekoznawstwo, klasyfikację, katalogowanie, bibliometrię, wyszukiwanie informacji online, zarządzanie informacją i wiele innych tematów. Archiwa w bazie sięgają połowy lat 1960. Baza zawiera również ok. 5 000 profili autorów najczęściej indeksowanych w bazie.</p>
<p>Logistyka.net</p>	<p>Logistyka.net.pl jest największym portalem branżowym w polskim Internecie. Jego głównym atutem jest bogata baza wiedzy merytorycznej, w której można znaleźć zarówno prace teoretyczne, jak i opracowania praktyczne, case study i przykłady najlepszych wdrożeń logistycznych w kraju i za granicą.</p>
<p>LookSmart's FindArticles</p>	<p>Serwis umożliwiający wyszukiwanie artykułów (od 1998 r.) z ponad 300 światowych magazynów i czasopism z dziedzin:</p>

	zarządzanie, ekonomia i finanse, informatyka, technika, nauczanie, sport i sztuka.
Master File Premier	Wielodziejzinowa baza pełnotekstowa przeznaczona w szczególności dla bibliotek publicznych, zawierająca ok. 1.700 czasopism pełnotekstowych o tematyce ogólnej, społecznej, biznesowej, ochrony zdrowia, edukacji, zagadnień wielokulturowych. Baza zawiera ponadto ok. 500 informatorów pełnotekstowych, ok. 165 000 dokumentów źródłowych oraz kolekcje ponad 460 000 zdjęć, map i flag. Baza zawiera archiwum w formacie PDF od 1975 r. kluczowych publikacji: American Libraries, Foreign Affairs, History Today, Judaism, Library Journal, National Review, Saturday Evening Post i wielu innych.
MEDLINE	Kluczowa baza z zakresu medycyny wydawana przez Narodową Bibliotekę Medycyny USA. Zawiera indeksy i abstrakty artykułów z ponad 4.800 czasopism z zakresu medycyny, pielęgniarstwa, stomatologii, weterynarii, ochrony zdrowia i nauk biomedycznych. Ok. 1.100 czasopism indeksowanych w MEDLINE jest dostępnych w pełnym tekście w bazie Academic Search Complete. W bazie są zawarte opisy bibliograficzne z Index Medicus, International Nursing Index, Index to Dental Literature, HISTLINE, SPACELINE, PREMEDLINE®, AIDSLINE®, BIOETHICSLINE® oraz HealthSTAR®
Nature	Czasopisma elektroniczne Nature są udostępniane w ramach ogólnokrajowych licencji akademickich. Czasopismo Nature jest dostępne z serwera Nature Publishing Group (NPG). Licencja krajowa Nature pozwala na dostęp do rocznika bieżącego i 4 roczników archiwalnych (tzn. w roku 2010 dostęp do roczników 2006-2010, w roku 2011 dostęp do roczników 2007-2011 itd.), a roczniki od 2010 będą archiwizowane na serwerze krajowym.
Nauka Polska	Portal poświęcony w całości nauce polskiej. Zawiera głównie informacje o bazach danych prowadzonych i udostępnianych przez nasz Ośrodek Przetwarzania Informacji: Badania naukowe SYNABA, Rozprawy doktorskie i habilitacyjne, Instytucje naukowe, Ludzie nauki i in.
Newspaper Source	Oferuje dostęp do 45 pełnotekstowych gazet amerykańskich i międzynarodowych w języku angielskim takich jak: The Christian Science Monitor, USA Today, The Washington Post, The Washington Times, The Times (London), The Toronto Star, The Sunday Times (Wlk. Brytania), Budapest Sun, Slovak Spectator, the Australian, Irish Times, Japan Times oraz wielu innych. Baza zawiera ponadto pełne teksty wyselekcjonowanych artykułów z 390 regionalnych gazet amerykańskich oraz transkrypcje wiadomości nadawanych przez amerykańskie kanały radiowe i telewizyjne: CBS News, CNN, CNN International, FOX News, NPR i inne.
Otwarta Nauka	Portal zawierający informacje o ruchu otwartej nauki w Polsce i na świecie oraz o projektach otwartej nauki realizowanych w ICM UW.
Pedagog	Zawiera opisy bibliograficzne książek, artykułów, przepisów prawnych z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej,

	wychowania przedszkolnego, edukacji wczesnoszkolnej oraz dyscyplin pokrewnych. Zbiór obejmuje literaturę polską od 1990 roku (aktualizacja bieżąca). Opracowana przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego.
POLONA Cyfrowa Biblioteka Narodowa	Udostępnia w postaci cyfrowej najważniejsze wydania tekstów literackich i naukowych, dokumentów historycznych, czasopisma, grafikę, fotografię, nuty oraz mapy. Prezentuje dziedzictwo kulturalne Polski, jej wielowiekowe tradycje i dokonania, a jednocześnie pokazać bogactwo zbiorów Biblioteki Narodowej
Polska Bibliografia Literacka	Tysiące informacji o pisarzach, literaturze polskiej i obcej, teorii literatury, tematach i motywach literackich, nauczaniu literatury, teatrze, filmie, życiu literackim i teatralnym, polskich aktorach i reżyserach
Polska Bibliografia Prawnicza	Skierowa do osób poszukujących informacji o naukowych publikacjach prawniczych oraz o nowościach legislacyjnych i orzeczniczych. PBP zawiera pozycje o charakterze naukowym, jak również wybrane materiały publikowane w dodatku do Rzeczpospolitej, „Prawo co dnia”. Pozycje popularyzatorskie umieszcza się selektywnie. Bibliografia obejmuje – obok pozycji prawniczych (z teorią i historią państwa i prawa, prawem międzynarodowym publicznym, naukami penalnymi) także (tylko wybrane z uwagi na związek z zasadniczym przedmiotem PBP) pozycje z historii powszechnej, doktryn politycznych, stosunków międzynarodowych, pomocniczych nauk prawa karnego (kryminologia, kryminalistyka, oraz medycyna, psychiatria i psychologia sądowa).
Polski Komitet Normalizacyjny	Na stronie Komitetu bieżąco aktualizowany Katalog Polskich Norm.
Polski Serwer Prawa	Zawiera pełne teksty Dzienników Ustaw i Monitora Polskiego za lata 1995-2005, bazy adresowe, katalog stron prawniczych, najnowsze akty prawne i orzeczenia, wykazy prawników i kancelarii, zbiory linków.
PSJD (Polish Scientific Journals Database)	Zawartość polskich czasopism naukowych (indeksowanych w Index Copernicus) z dziedziny nauk rolniczych i biologicznych. Zasięg chronologiczny od 1992 r. Baza jest opracowana w języku angielskim.
PubMed	PubMed zawiera ponad 26 milionów cytowań literatury biomedycznej z bazy MEDLINE, zeszytów naukowych i książek online. Cytaty mogą zawierać linki do treści pełnotekstowych z PubMed Central i wydawców stron internetowych.
Regional Business News	Jest dodatkiem do bazy Business Source i zawiera pełne teksty 100 regionalnych publikacji amerykańskich z zakresu biznesu.
Science	Czasopisma elektroniczne Science są udostępniane w ramach ogólnokrajowych licencji akademickich. Czasopismo Science jest dostępne z z serwera American Association for the Advancement of Science. Licencja krajowa pozwala na dostęp do rocznika bieżącego i archiwów od 1997 roku.

SIBROL i SIGŻ	<p>System Informacji o Badaniach Rolniczych (SIBROL) zawiera informacje o pracach badawczych zawierające m.in. tytuły prac w języku polskim i angielskim, nazwiska ich kierowników i autorów, nazwy placówek naukowych, daty rozpoczęcia i zakończenia prac, charakterystyki wyników badań, wykazy publikacji, koszty realizacji badań; informacje o pracownikach nauki – autorach prac oraz o instytucjach, w których je wykonano, od 1995 r. System Informacji o Gospodarcze Żywnościowej (SIGŻ) zawiera opisy bibliograficzne i streszczenia artykułów z ok. 284 tytułów czasopism polskich, wydawnictw seryjnych, książek, materiałów pokonferencyjnych i aktów prawnych z zakresu rolnictwa, leśnej gospodarki nieдрzewnej, przemysłu spożywczego, od 1981 r. z wyjątkiem ostatniego półrocza).</p>
Scopus	<p>Scopus jest produkowaną przez Elsevier interdyscyplinarną bazą abstraktów i cytowań z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, technicznych, medycznych i humanistycznych. Scopus obejmuje ponad 19 500 tytułów publikacji, w tym ponad 18 500 recenzowanych czasopism (z których ponad 1 800 jest dostępnych w systemie Open Access), ponad 400 publikacji handlowych, 300 serii książkowych, 250 sprawozdań konferencyjnych. Baza zawiera 46 milionów rekordów bibliograficznych, z których 25 milionów posiada cytowania sięgające roku 1996, 25 milionów rekordów patentowych, oraz indeksuje 315 milionów naukowych stron www.</p>
SEZAM	<p>Baza ta zawiera informacje o narodowym zasobie archiwalnym przechowywanym w archiwach państwowych, a także w kilkunastu instytucjach współpracujących. Baza SEZAM przedstawia stan wiedzy o zasobie archiwalnym na połowę 2009 r. i jest aktualizowana co roku w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.</p>
Springer	<p>Czasopisma oraz stopniowo powiększana kolekcja książek elektronicznych Springer są udostępniane w ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej. Licencja obejmuje wszystkie 1955 bieżących czasopism Springer, w tym 1128 tytułów czasopism z rocznikami archiwalnymi od 1997 roku, które były objęte wcześniejszą licencją konsorcyjną, oraz dodatkowe 734 i 93 tytułów nowo wydanych albo przejętych przez Springera od innych wydawców. Licencja obejmuje także pełne archiwa 1291 czasopism od pierwszego wolumenu do roku 1996. Licencja ogólnokrajowa Springer obejmuje także archiwa serii książkowych, w tym 17 serii od pierwszego wolumenu do rocznika 2008 oraz dalszych 9 serii z archiwami z lat 1997-2008, kolekcję 3009 e-książek wydanych w roku 2005 oraz kolekcję 9983 e-książek wydanych w latach 2009-2011 oraz 58 wydawnictw encyklopedycznych.</p>
SYMPOnet	<p>Zawiera informacje o materiałach konferencyjnych, przedkonferencyjnych i pokonferencyjnych znajdujących się w bibliotekach polskich, od roku 1980. Liczy niecałe 35 tys. rekordów, a bazę tę uaktualnia się w odstępach tygodniowych. Bazą administruje Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej.</p>

Tourism-Review.com	Portal przemysłu turystycznego (w jęz. angielskim). Publikuje aktualności jako: wiadomości codzienne, najciekawsze z tygodnia, miesięcznik – magazyn on-line. Zawiera bazy informacji skierowanych do przemysłu turystycznego.
Web of Knowledge	Pakiet bazy danych Web of Knowledge produkowanych przez firmę Thomson Reuters jest udostępniany w ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej. Licencja obejmuje pakiet Web of Science (WoS), który zawiera 3 indeksy cytowań: Science Citation Index Expanded (SCIE z rocznikami od 1945), Social Sciences Citation Index (SSCI z rocznikami od 1956), Art and Humanities Citation Index (AHCI z rocznikami od 1975). Ponadto licencja obejmuje dodatkowy indeks cytowań Conference Proceedings Citation Index (CPCI, w tym części Science i Social z rocznikami od 1990) oraz bazę Journal Citation Reports JCR (dostęp do najświeższego opublikowanego rocznika). Rekordy w indeksach cytowań zawierają streszczenia artykułów, podstawowe informacje bibliograficzne oraz informacje o cytowaniach z czasopism znajdujących się na liście Master Journal List (tzw. lista filadelfijska). Od roku 2010 w bazach WoS indeksowane są artykuły z ponad 12 000 tytułów bieżących czasopism. Poprzez platformę Web of Knowledge dostępne są także baza Medline oraz dodatkowe narzędzia EndNote Web i Researcher ID.
Wiley-Blackwell	Czasopisma Wiley-Blackwell są udostępniane w ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej. Licencja obejmuje 1367 tytułów z nauk ścisłych, humanistycznych i społecznych, udostępnianych wraz z archiwami od 1997 roku.
World Ecology	Serwis informacyjny ochrony środowiska, w języku angielskim.
Zasoby polskie ICM	Kolekcja wybranych książek z zakresu humanistyki i nauk społecznych, zdigitalizowana w roku 2007.
Zwiedzaj Polskę	Serwis zawierająca szczegółowe informacje m.in. o ciekawych miejscach, budowlach, muzeach, skansenach a także górach, terenach nadmorskich i pojezierzach.

W celu skutecznego komunikowania się ze studentami Uczelnia korzysta z wielu kanałów komunikacyjnych, w tym elektronicznego indeksu - **systemu Omnis**, który w pozwala na bezpośrednią komunikację na linii uczelnia – student oraz nauczyciel-student. Poprzez system *Omnis* studenci mają łatwy dostęp m.in. do wszystkich wykładowców. Uczelnia zapewnia studentom i pracownikom internetowy dostęp do posiadanych zasobów. Portal *eORDO Omnis* dostarcza w sposób zdalny nie tylko wielu niezbędnych informacji, ale pozwala również zrealizować wybrane procedury związane z prowadzeniem studiów, czy też samym studiowaniem. **Portal eORDO Omnis moduł** umożliwia m.in.:

- odbiór ważnych komunikatów Uczelni oraz Działu Nauczania i Spraw Studenckich,
- dostęp do najważniejszych informacji kontaktowych.

Moduł eStudent m.in. umożliwia:

- odbiór ważnych komunikatów Uczelni oraz Działu Nauczania i Spraw Studenckich,
- dostęp do najważniejszych informacji kontaktowych,
- kontrolę własnego indeksu elektronicznego,
- komunikację z prowadzącymi zajęcia,
- zamawianie wybranych druków i zaświadczeń oraz statusu ich realizacji,
- pobranie wzorów różnych druków,
- kontrolę własnych opłat,
- dostęp do szczegółowych informacji na temat: oferowanych przedmiotów, prowadzących zajęcia, miejscach odbywania zajęć.

Moduł eProwadzący m.in. umożliwia:

- przegląd prowadzonych zajęć,
- przegląd oraz wprowadzanie ocen i zaliczeń,
- pobieranie wydruków list obecności oraz protokołów.

4. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Jednostką prowadzącą kierunki studiów jest uczelnia – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu, której Senat jest organem decyzyjnym w sprawie procesu kształcenia. Organizacyjnie kierunkiem filologia angielska - studiami pierwszego stopnia zarządza dyrektor Instytutu Społeczno-Prawnego, którym od 2020 r. jest prof. dr hab. Piotr Szymaniec (dyrektora instytutu, jak i zastępców dyrektora powołuje i odwołuje rektor, który może zasięgnąć w tej sprawie opinii Senatu). Do zadań dyrektora instytutu należy nadzór prac związanych z działalnością dydaktyczno-naukową i organizacyjną instytutu, opisaną w Statucie uczelni.

W 2008 roku, wdrożony został w Uczelni **Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia** (WSZJK) - ostatnie zmiany zostały wprowadzone w styczniu 2017 r. (Tab. 2). Obecnie WSZJK tworzą: **Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia** (KZZJK) oraz **Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia** (UZOJK). Kluczowymi działaniami WSZJK są: monitorowanie jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, poprzez m.in. ewaluacje programów kształcenia i planów studiów, a także dbałość o udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w ewaluacji efektów kształcenia. Funkcjonowanie WSZJK wspomaga **Komisja ds. oceny nauczycieli akademickich**, której wyniki prac pozwalają ocenić pracę, zaangażowanie i dbałość o jakość kształcenia kadry dydaktycznej.

Tab. 2 Zmiany w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia (2008-2018)

Nazwa uchwały	Krótką charakterystyka
Uchwała nr 23/2008 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 22.10.2008 r. w sprawie wprowadzenia WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, - procedury działań i skład WSZJK, - Instytutowe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (IZZJK), - okresowa ocena kadry, - hospitacje, ankiety (wyniki, których uwzględniane są przy ocenie nauczycieli akademickich).
Uchwała nr 1/2010 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 20.01.2010 r. w sprawie ewaluacji w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK: skład i zadania, - IZZJK: skład i zadania, - procedury szczegółowe
Uchwała nr 9/2012 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 29.02.2012 r. w sprawie ewaluacji w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK: skład i zadania, - Kierunkowe Zespoły Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK): skład i zadania, - ocena kadry, ocena prowadzonych zajęć, ewaluacja procesu kształcenia, ankietyzacja studentów
Uchwała nr 1/2014 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 23.01.2014 r. w sprawie zmian organizacji i zadań w WSZJK w PWSZ	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, jego organizacja i zadania, - szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK), - szczegółowe zadania KZZJK
Uchwała nr 66/2017 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 18.10.2017 r. w sprawie organizacji i zadań w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Wałbrzychu	<ul style="list-style-type: none"> - opis WSZJK, jego organizacja i zadania, - szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK), - szczegółowe zadania KZZJK
Uchwała nr 72/2019 Senatu PWSZ w Wałbrzychu z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie organizacji i zadań w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Wałbrzychu	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) – zadania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia – szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia – szczegółowe zadania Kierunkowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK)
Uchwała nr 63/2021 Senatu z dnia 29 września 2021 r. w sprawie organizacji i zadań w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Uczelni Angelusa Silesiusa	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) – zadania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia – szczegółowe zadania Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia – szczegółowe zadania Kierunkowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (KZZJK)

Do podstawowych zadań UZOJK należy m.in.: opracowanie procedur oceny zajęć dydaktycznych i nauczycieli akademickich przez studentów, okresowa ewaluacja procesu kształcenia, organizacja szkoleń w ramach uczelnianej inicjatywy pn.: „Dydaktyka szkoły wyższej”, podejmowanie działań, zapewniających pożądaną jakość kształcenia.

Kulturę jakości kształcenia na kierunku filologia (studiach pierwszego stopnia) buduje KZZJK ds. filologii, w skład którego wchodzi nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele środowiska

społeczno-gospodarczego oraz przedstawiciele studentów. Przewodniczącym Zespołu jest obecnie dr hab. Janusz Badio, a jego zastępcą dr Ewa Rychter. To właśnie członkowie zespołu opracowują program kształcenia, w tym kierunkowe efekty uczenia się, uwzględniając opinie interesariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele akademicy) i zewnętrznych (przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego). KZZJK przedstawia raport z działalności z minionego roku akademickiego UZOJK, który na podstawie zebranych wszystkich kierunkowych raportów, przygotowuje raport uczelniany i przedstawia go do zatwierdzenia Senatowi uczelni. Wyniki tych prac są na bieżąco dyskutowane z wykładowcami, przekazywane członkom KZZJK, Kolegium Rektorsko-Dyrektorskiemu. Gremia te diagnozują aktualne problemy sygnalizowane przez interesariuszy zewnętrznych. W ten sposób zapewniony jest proces monitorowania realizacji efektów kształcenia. **Wyniki prac UZOJK, podsumowujące ocenę jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, prezentowane są publicznie – wszystkim studentom i pracownikom Uczelni (raz w roku).**

Systemowym rozwiązaniem, w skali Uczelni jest uaktualnianie katalogów informacyjnych ECTS ze szczególnym naciskiem na określenie celów kształcenia, przedmiotowych efektów kształcenia oraz metod weryfikacji zakładanych efektów, wraz z szacowaniem punktacji ECTS, w czym pomocny jest ujednolicony wzór sylabusu (wraz instrukcją jego wypełniania). W roku akademickim 2016/2017 wprowadzono na wszystkich prowadzonych w Uczelni kierunkach nową, ujednoliconą instrukcję przechowywania prac etapowych studentów w tzw. **teczkach przedmiotowych**. W teczkach tych znajdują się następujące dokumenty: aktualna, podpisana przez osobę/osoby prowadzące zajęcia karta przedmiotu (sylabus); opis warunków zaliczenia przedmiotu z podaniem kryteriów oceniania (rozkład oraz średnia ocen z poszczególnych elementów zaliczenia); przykładowe, ocenione, prace studentów, co najmniej jeden egzemplarz z każdej oceny (testy, zadania, eseje, prezentacje multimedialne, itp.); w przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem lub egzaminem ustnym: zestaw pytań z załączoną skalą oceniania; w przypadku zajęć seminaryjnych: konspekty prac dyplomowych, wykaz bibliografii, artykuły itp.; opcjonalnie w zależności od formy zajęć lista obecności. Dokumentację dotyczącą osiągniętych przez studentów efektów kształcenia zbiera, przechowuje, a przede wszystkim analizuje KZZJK².

Szczególnie istotną rolę w WSZJK, w tym monitorowania realizacji efektów kształcenia oraz procesu dostosowywania i udoskonalania procesu kształcenia, jest **analiza wyników ankiet studenckich**, których wyniki przekazywane są m.in. Samorządowi Studenckiemu. Ostatnia modyfikacja kwestionariuszy ankiet studenckich nastąpiła w grudniu 2017 roku. Unikatowym działaniem było przeprowadzenie ankiet wśród studentów uczelni (w tym kierunku filologia) na temat szacowanej

² do wglądu w sekretariacie Instytutu

liczby punktów ECTS - wyniki wskazały na niewielką rozbieżność między wskazanymi punktami ECTS w planach studiów (kartach przedmiotów), a określeniem ich wagi (ECTS) przez studentów.

Od 2013 r. systematycznie zbierane są w Uczelni **ankiety, kierowane do przedsiębiorstw, przyjmujących studentów na praktyki zawodowe**. Wyniki tych ankiet mają istotny wpływ na koncepcje i programy kształcenia, (w tym kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się) na studiach pierwszego stopnia kierunku. W roku akademickim 2017/2018 w Instytucie wprowadzone zostały także tzw. **ankiety eksperckie**.³ Wyniki ankiet dyskutowane są m.in. podczas posiedzeń, KZZJK, zebrań z pracownikami, spotkań ze studentami – stanowiąc kluczowe informacje w procesie modyfikowania koncepcji kształcenia na kierunku filologia. W procesie dostosowywania programów kształcenia do wymagań współczesności aktywnie uczestniczą sami studenci. Ich przedstawiciele są członkami wielu gremiów – Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia ds. danego kierunku, Rad Naukowych, Senatu.

Podsumowując, do najważniejszych mechanizmów systemu doskonalenia jakości kształcenia zalicza się: prace KZZJK (dyskusje, opracowywanie programów kształcenia, metod weryfikowania zakładanych efektów kształcenia); prace UZOJK (wdrażanie „dobrych praktyk”, np. tzw. kontroli wewnętrznych, komunikowanie interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym wyników ankietyzacji); współpracę nauczycieli akademickich kierunku filologia z otoczeniem społeczno-gospodarczym – co również przyczynia się do procesu upracticzniania programu kształcenia; rolę opiekunów praktyk, opiekunów studenckich kół naukowych, koordynatora ECTS, opiekunów poszczególnych lat; współpracę z Biurem Karier (w tym badanie losów absolwentów); śledzenie tendencji społeczno-gospodarczych na rynku pracy (dane statystyczne, diagnozy społeczne, raporty, strategie rozwoju); rozwój własnej kadry - rozwój zawodowy (praktycznych umiejętności), a także naukowy pracowników Instytutu (udział w szkoleniach, kursach, organizacja konferencji, warsztatów, konserwatoriów, publikacje naukowe, granty wewnętrzne i zewnętrzne, udział w konferencjach, badania naukowe itd.); organizację corocznych dydaktycznych szkoleń wyjazdowych (Jagniątków: 30.11-02.12.2013 r., Żelazno: 17-19.10.2014 r., Karpacz: 17-19.10.2014 r., Polanica: 09-11.10.2015 r., Kowary: 14-15.10.2016 r., Jedlina Zdrój: 20-21.10.2017 r., Jugowice: 12-13.10.2018, 29- 30. 11. Staniszków, 5-6.11 2021 Karpacz,); udział interesariuszy wewnętrznych (studentów) – system ankiet, wnioski z ankiet; udział interesariuszy zewnętrznych (opinie interesariuszy, praktyki zawodowe,

³ opinie interesariuszy dostępne są do wglądu w sekretariacie Instytutu Społeczno-Prawnego, w tym ankiety kierowane do instytucji przyjmujących studentów kierunku filologia na praktyki zawodowe, a także ankiety eksperckie, kierowane do interesariuszy zewnętrznych – dotyczące opinii na temat aktualnych programów studiów (w tym kierunkowych efektów uczenia się i planów studiów) oraz rekomendacji, dotyczących oczekiwanych kierunków doskonalenia programów studiów (w tym oczekiwanych przez pracodawców kompetencji zawodowych).

wykłady i spotkania, ankiety eksperckie, ankiety pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe itd.).

Od wielu lat **rozstrzygnięciami skarg i wniosków** zgłaszanych przez studentów zajmuje się prorektor ds. dydaktycznych i studenckich. Rzecznikiem dyscyplinarnym ds. studentów od 2020 r. jest dr Piotr Sylwestrzak. Studenci w ankietach mają również możliwość oceny i wyrażenia opinii o funkcjonowaniu, pracy pozostałych działów (Dział Nauczania i Spraw Studenckich, Wydawnictwo i Biblioteka, Dział Administracji, sekretariaty instytutów).

V. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu losów absolwentów

Analiza zgodności efektów uczenia się oraz potrzeb lokalnego rynku pracy dla studentów kierunku Filologia angielska jest przeprowadzana na bieżąco w trakcie spotkań Kierunkowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Istotnym źródłem tej analizy i podstawą do wprowadzania zmian w programie studiów, bądź jego weryfikowania są *ankiety dla pracodawców*, które studenci składają na zakończenie zrealizowanego etapu praktyki zawodowej. Od roku 2017 wprowadzono ponadto tzw. *ankiety eksperckie* kierowane do interesariuszy zewnętrznych – dotyczące opinii na temat aktualnych programów studiów (w tym kierunkowych efektów uczenia się i planów studiów) oraz rekomendacji, dotyczących oczekiwanych kierunków i doskonalenia programów kształcenia (w tym oczekiwanych przez pracodawców kompetencji zawodowych).

Wskazane w tychże ankietach oczekiwania stanowią istotną wskazówkę do m.in. aktualizacji sylabusów/kart przedmiotów. Jedną z często pojawiających się wskazówek ze strony pracodawców dotyczy konieczności kształtowania u studentów filologii tzw. umiejętności miękkich, np. gotowości do wystąpień publicznych, czy umiejętności negocjacji. Takie przedmioty wprowadzono do programu studiów od roku 2019/2020 jako przedmioty do wyboru dla studentów filologii. W programie studiów 2020-2023 wprowadzono również przedmiot do wyboru: *Case Studies-symulacje*, gdzie studenci będą mieli szansę kształtować umiejętności prowadzenia rozmowy biznesowej, negocjacji w oparciu scenki sytuacyjne, dialogi.

Największe znaczenie dla pracodawców ma kreatywność/pomysłowość (śr.4,96) oraz komunikatywność (4,80). Istotnym jest także współpraca w zespole (4,44). W kwestionariuszach ankietowych podkreślano także istotę mobilności (4,40), a także kultury osobistej (3,96).

W ankietach eksperckich respondenci oceniali przede wszystkim zgodność zakładanych

efektów uczenia się z potrzebami lokalnego rynku pracy. Wskazówki dotyczą przede wszystkim rozwijaniu umiejętności językowych u studentów filologii. W tym też celu rozbudowano blok przedmiotów Praktycznej Nauki Języka Angielskiego, wprowadzono więcej ćwiczeń praktycznych – również z zakresu strategii pracy z tekstem.

Istotnym warunkiem poszerzania kompetencji językowych jest ponadto umiejętność samokształcenia, stąd od roku akademickiego 2018/2019 został wprowadzony do programu studiów przedmiot pn. *Wstęp do akwizycji języków obcych*, którego celem jest rozwijanie strategii uczenia się języka obcego. Ponadto w nowym programie studiów wprowadzono również przedmiot : *Warsztat pracy lektora Business English*, który został pozytywnie zaopiniowany przez interesariuszy zewnętrznych. Przedmiot ten, wzbogaci studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne w pracy lektora Business.

Opinie interesariuszy dostępne są do wglądu w sekretariacie Instytutu Społeczno-Prawnego, w tym ankiety kierowane do instytucji przyjmujących studentów kierunku filologia na praktyki zawodowe, a także ankiety eksperckie.

Źródłami informacji o losach absolwentów Uczelni, w tym kierunku filologia, są przede wszystkim raporty ELA (Ekonomiczne Losy Absolwentów) oraz własne badania Uczelni. W roku akademickim 2018/2019 ankiety absolwenckie przeprowadzono wśród 19 absolwentów kierunku filologia (14 kobiet i 5 mężczyzn). Większość (74%) zadeklarowała chęć kontynuacji studiów na studiach II stopnia lub studiach podyplomowych, wskazując jako wybrany kierunek: filologia - filologia angielska, filologia germańska i filologia hiszpańska. W kręgu zainteresowań znajdują się uczelnie: Uniwersytet Wrocławski oraz Wyższa Szkoła Filologiczna we Wrocławiu. Ponadto ponad 60% absolwentów kierunku filologia już podjęło pracę albo zamierza ją podjąć w najbliższym czasie. Cztery osoby nie są zainteresowane dalszym studiowaniem. Wszyscy absolwenci byli z województwa dolnośląskiego. Raport ELA charakteryzuje zbiorowość absolwentów i przedstawia bardzo ogólny opis ich sytuacji zawodowej. Ogólne wyniki raportu pozwalają jednak stwierdzić, iż kształtowane u studentów w toku studiów **postawy osobowe i społeczne** przygotowują ich do pełnienia aktywnej roli zawodowej w wybranej dziedzinie, ale także umożliwią dalsze, ustawiczne kształcenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz językowych zgodnie z zasadą *Lifelong Learning*.